

انتخاب مجله: تکلیف خود را انجام دهید

شاید عمده‌ترین دلیلی که به خاطر آن مقالات را رد می‌کنم این است که مقاله جذابیت‌های لازم برای ماندگاری را ندارد. هر چند ممکن است ماندگاری یک مثال استثنایی باشد (ما به‌طور عمده مقالات توصیفی را منتشر می‌کنیم)، اما این نکته برای همه مجلات به کار گرفته می‌شود. اغلب مجلات خلاصه‌ای از گستره موضوعاتی که روی آن تمرکز می‌کنند را روی وب‌گاه خود به نمایش گذاشته‌اند. نباید یک مقاله جبری را برای یک مجله آنالیز مختلط ارسال کنید. نباید مقاله‌ای با نتایج بسیار تخصصی را به یک مجله عمومی مثل «پراسیدینگ انجمن ریاضی آمریکا» یا «بولتن انجمن ریاضی لندن» ارسال کنید. بررسی کنید که مراجع شما به کدام مجلات نزدیک است. سطح اعتبار مجله را در نظر داشته باشید. محدودیت تعداد صفحات را بررسی کنید. از به زحمت انداختن همکاران ارشد خود که تجربه چاپ کردن مقاله را دارند پرهیز نکنید؛ آن‌ها در اکثر موارد از کمک به شما خوشحال خواهند شد.

دستورالعمل‌های ارسال مقاله را به دقت بخوانید

وقتی که از برآورده کردن پیش‌نیازهای مجله غفلت کرده‌اید. خود را درگیر ارسال چند باره مقاله‌تان نکنید. این مسئله که نویسندگان زیادی، دستورالعمل‌های ارسال مقاله را نادیده می‌گیرند، مرا شگفت‌زده می‌کند. به‌عنوان نمونه، در ماندگاری (از اول ژانویه ۲۰۱۵) سیاست دآوری دوسوکور را ایجاد کرده‌ایم یعنی داور برای نویسنده و نویسنده برای داور نامعلوم است. پس مقالات ارسالی نباید نام نویسندگان را دربر داشته باشد. این موضوع به روشنی در دستورالعمل‌های ارسال مقاله اعلام شده است. اما سال گذشته مجبور شدم که ۲۰ درصد از مقالات ارسالی را تنها به علت عدم رعایت این نکته بازگردانم.

نسخه مقاله ارسالی‌تان را با بیشترین دقت آماده کنید

زمانی که مقاله‌ای ارسال می‌کنید، باید تا حد ممکن کامل باشد. پس از ارسال، ویراستار را با اصلاحات به رگبار نیندازید. با این که بعضی از ویراستاران به شما اجازه می‌دهند که برخی تغییرات را در مقاله‌تان اعمال و مجدداً آن را ارسال کنید اما بسیاری، این اجازه را نمی‌دهند. اگر مقاله خود را مجدداً خواندید و اشتباه‌های دستوری کوچک یافتید نگران نباشید، این مسئله بعداً قابل اصلاح است. اگر اشتباه ریاضی بزرگی پیدا کردید، به ویراستار نامه مؤدبانه‌ای بنویسید و مقاله را پس بگیرید. عذرخواه باشید. به خاطر داشته باشید که ممکن است بخواهید مجدداً برای این فرد مقاله‌ای ارسال کنید. به مطالبی که در ادامه می‌آید توجه کنید: یک نفر (و شاید چند نفر) مقاله شما را دآوری می‌کنند. ممکن است این نخستین قضاوت آنان از شما باشد. شما به این اولین نظر، که تا حد

چگونگی ارتباط با دبیر یک مجله ریاضی

اسکات تی. چاپمن

برگردان: شهربانو صادقی گورجی*

ویراستار: حسن حقیقی

این یادداشت نوعی نامه «خداحافظی» سردبیر مجله «امریکن متهیکال مانتهلی» به هنگام اتمام دوره کاری‌اش در این نشریه است. «مانتهلی» از جمله مجله‌های بسیار شاخص «جامعه ریاضی آمریکا (MAA)» است و به دلیل آنکه یکی از قدیمی‌ترین، محبوب‌ترین و متفاوت‌ترین مجله‌های ریاضی است مورد اقبال و توجه خاص جامعه جهانی ریاضیات است. تجربه نوع مکاتبات مورد انتظار یک نشریه موفق و مطرح از نویسندگان مقاله‌ها، حتماً برای خوانندگان و ریاضی‌نویسان خوب ایرانی هم خواندنی خواهد بود.

نشانی مقاله:

Scott T. Chapman, How to Deal With a Mathematics Journal Editor, Notices of the AMS, 63-2 (2016), 182-184.

از آنجایی که دوره من به عنوان سردبیر ماندگاری، در سال ۲۰۱۶ رو به اتمام است، می‌خواهم درباره ارسال مقالات به مجلات ریاضی به‌ویژه به همکاران جوانم راهنمایی‌هایی را ارائه دهم. از زمانی که ماندگاری را در ۲۰۱۲ تحویل گرفتم، بیش از چهار هزار مقاله را بررسی کرده‌ام. تقریباً هر مسئله‌ای که می‌تواند در بررسی مقاله‌ها بروز کند را دیده‌ام: نویسندگان بد رفتار می‌کنند، داوران بد رفتار می‌کنند و بله، حتی ویراستاران هم گاهی بد رفتار می‌کنند. تقریباً در همه موارد می‌توان با در نظر داشتن یک نکته خیلی مهم از مجادله اجتناب کرد و آن این است که همه دست‌اندرکاران این کار، انسان هستند. اشتباه‌ها به وجود خواهند آمد. اشتباه به خودی خود مهم نیست، اما چگونگی واکنش به آن اهمیت دارد. اشتباه‌ها می‌توانند تصحیح شوند، ولی محاوره تند، ارسال ایمیل‌های انبوه، و نوشتارهای ویلاگی نادرست به اصلاح وضعیت کمکی نمی‌کند. چگونگی برخورد شما با ویراستار می‌تواند کلید نتیجه نهایی باشد.

اجازه دهید فرایند ارسال یک مقاله را مورد بررسی قرار دهم و در طول مسیر، برخی شرح و تفسیرها و راهنمایی‌ها را ارائه کنم.

سرعت واکنش نشان ندهید. ایمیل‌هایی که شتابزده ارسال می‌شوند پاسخی دریافت نمی‌کنند. گزارش را با دقت کامل بخوانید و درباره محتوای آن چند روز فکر کنید. هر چند ممکن است داور بگوید مثلاً قضیه ۵ به اندازه کافی قوی نیست و واکنش اول شما مضطرب‌کننده باشد، ولی ممکن است پس از چند روز شما قدردان نظر داور باشید.

ممکن است شما با همه تغییرات پیشنهاد شده موافق نباشید. منطقی است که از ویراستار بخواهید تا از چند مورد از آن‌ها چشم‌پوشی کند. آن چه برای ویراستار مسأله‌ساز می‌شود شرایطی شبیه زیر است: نویسنده (الف) یک گزارش داور (ب) درباره یک مقاله ۱۲ صفحه‌ای دریافت می‌کند. گزارش ۲ صفحه‌ای است و دو دوجین تغییرات معمولی را درخواست می‌کند. نویسنده (الف) یک پاسخ مشروح ۷ صفحه‌ای ارسال می‌کند که چرا هیچ یک از این تغییرات نباید اعمال شوند. نویسنده (الف) نباید انتظار داشته باشد که یک کارت تبریک از ویراستار دریافت کند. در واقع، عجیب نیست اگر ویراستار سختگیری به خرج دهد و همه تغییرات را درخواست کند. اگر از مقاله صرف‌نظر کنید و آن را به مجله مشابهی ارسال کنید، این احتمال وجود دارد که بسیاری از موارد مشابه را در گزارش بعدی دریافت کنید. تمام تلاش خود را بکنید که داور را خوشحال کنید. درخواست تجدیدنظر از طرف داور، به وضوح به این معناست که داور در طرف شماست.

اگر تصمیم بر رد بود، دوباره کمی صبر کنید. ممکن است گزارش داور و تصمیم مجله را بپذیرید. ممکن است داور با نشان دادن این که چه چیز اشتباه است یا چگونه مقاله خود را بهبود دهید، لطف بزرگی به شما کرده باشد. برای تجدیدنظر در مقاله عجله نکنید و سعی نکنید آن را به جای دیگری ارسال کنید. قبل از اقدام بعدی مطمئن شوید که در مورد نکات درستی از طرف داور مورد خطاب واقع شده‌اید.

چگونگی پذیرش اعتراض به یک تصمیم

این بخش را با یک لم، که بدون اثبات ارائه شده، اما اعتبار درستی آن بر مبنای نزدیک به سی سال تجربه‌ام در چاپ مقاله است، شروع می‌کنم.

لم ۱. احتمالاً در مجادله کردن با ویراستار پیروز نخواهید شد. کلمه کلیدی بالا، مجادله یا دلیل آوردن پیاپی است. مکاتبات خود را با ویراستار با لحن خصمانه شروع نکنید. هیچ چیز بیشتر از مطلع شدن از این که داور چقدر «احمق» یا «ابله» است توی ذوق من نمی‌زند. حرفه‌ای باشید. ایمیل به ویراستار را با چیزی شبیه این شروع کنید، «از گزارش و تصمیم شما برای مقاله خود تشکر می‌کنم. از تلاش‌های داور(ان) قدردانی می‌کنم^۷». حالا کار شما این است که ویراستار را متقاعد کنید که اشکالاتی در نتیجه‌گیری داور وجود دارد. در این جا نظرات کمک‌چندانی نخواهند کرد.

^۷ Thank you for your report and decision on our paper. We appreciate the efforts of the referee(s).

ممکن مثبت باشد، نیاز دارید. قبل از ارسال، از یک همکار بخواهید مقاله را بررسی و اشکالات آن را مشخص کند. با این که به قدر کافی آن مقاله را بررسی کرده‌اید، حیرت‌انگیز است که اطلاع یابید چیزهایی را احتمالاً از قلم انداخته‌اید که خواننده‌ای دیگر به سرعت آن‌ها را می‌بیند.

دشوارترین بخش - حالا منتظر بمانید

ما در عصر ارتباطات سریع زندگی می‌کنیم. انتظار کشیدن در روح و روان ما نیست. هر چند که زمان‌های انتظار مجله از چهل سال پیش تغییر کرده‌اند، ولی زیاد کاهش نداشته‌اند. اگر مقاله‌ای به وسیله یک یا چند نفر داور شود، چهار تا هشت ماه طول می‌کشد (گاهی نیز طولانی‌تر) تا مطلبی از طرف ویراستار دریافت کنید. عوامل بسیاری وجود دارد که بر این زمان انتظار تأثیر می‌گذارد و نویسنده نمی‌بیند. به عنوان مثال، مطمئن شدن یک داور (یا داوران) از درستی نتایج ممکن است دشوار باشد. به یاد می‌آورم یک بار برای یک مقاله از بیش از دوازده نفر درخواست کردم تا دو گزارش قابل اعتماد تهیه کنند. حتی با ایمیل، این کار زمان برد. یک یا چند ماه زمان برای تهیه دو گزارش قابل اعتماد برای مانندی نامعمول نیست. علاوه بر این، معمولاً یک مقاله را حداقل دو هفته بررسی می‌کنیم تا ببینیم آن را برای داور ارسال کنیم یا نه. از این رو، از زمانی که نویسنده می‌بیند مقاله را تقریباً دو ماه نگه داشته‌ایم، ممکن است تازه به دست تنها یک داور جدید رسیده باشد. ویراستاران به همان اندازه نویسندگان به عنایت داوران نیازمندند. یک داور غیرمسئول، تقریباً به همان اندازه یک نویسنده، یک ویراستار را آزار می‌دهد. برای اطلاع از وضعیت مقاله خود، چه زمانی مناسب است تا با ویراستار تماس بگیرید؟ گاهی از نویسندگانی که این کار را انجام می‌دهند قدردانی می‌کنم. با وجود سامانه برخط با پیشرفته، ممکن است بعضی مقالات از دیده بیافتند. فکر می‌کنم تماس با ویراستار، کمتر از شش ماه از زمان پس از ارسال زود است. بعد از شش ماه، ارسال یک یادآوری کوتاه، آن هم هر سه ماه یکبار، قابل قبول است. دوباره تأکید می‌کنم که این درخواست‌ها باید مؤدبانه باشد. یک بار از نویسنده‌ای درخواست جوابی در مورد مقاله‌اش را در همان روز ارسال مقاله دریافت کردم. شما این کار را نکنید.

تصمیم: چگونه آن را تفسیر کنیم

مقاله شما با یکی از این سه تصمیم بازخواهد گشت: پذیرش، رد، یا تجدیدنظر. در خوش‌بینانه‌ترین حالت، یکی از دو مورد آخر محقق خواهد شد. تجدیدنظر هم‌ارز پذیرش نیست. مواردی داشتیم که نظر داوران ابتدا تجدیدنظر بود ولی نظر خود را بعداً به رد تغییر دادند. ممکن است یک یا بیش از یک گزارش داور دریافت کنید. شاید بسیار کوتاه باشند و فقط تغییرات محدودی بخواهند، یا بسیار طولانی باشند و بازنویسی اساسی مقاله را درخواست کنند. به

اصلاح شده را با همان دقت نسخه اصلی مقاله آماده کنید. نمونه چاپی را بخوانید نمونه چاپی مقاله خود را به کناری نیندازید. در حال حاضر با وجود این که بسیاری از حرفچینان محصول نهایی را بر اساس فایل لاتک نویسنده تولید می کنند، اغلب آن را به روش خاصی قالب بندی می کنند و در نتیجه همه چیز می تواند به طور چشمگیری تغییر کند. هرچند وسوسه انگیز است که دو صفحه اول را بخوانید (که احتمالاً بی عیب هستند) و سپس بقیه را رها کنید، اما این کار را انجام ندهید. تعداد بسیار کمی از نمونه های چاپی که من از نویسندگان دریافت کرده ام، بدون ایراد بوده اند. غلط نامه ها و ضمایم، مثل ریشه ناخن برای ویراستاران است. مطالعه خوب نمونه چاپی می تواند از برخی پیش آمدهای حرفه ای ناراحت کننده پیشگیری کند.

سلب مسئولیت

روش ثابتی برای ارتباط با یک ویراستار وجود ندارد. آنچه در ارتباط با یک ویراستار یا مجله کار می کند ممکن است برای دیگری به همان خوبی مؤثر نباشد. همیشه به خاطر داشته باشید که یک ویراستار شغل سختی دارد و مجبور است به بسیاری از آثار شایسته، نه بگوید. در ضمن، انتشارات علمی، روزانه در حال تغییر است. روزها و ماه های آینده، شاید درباره «دوسوکور»، «صفر کور» و «دسترسی آزاد» بیشتر بشنوید. مهم نیست که سیستم ها در چه جهتی تحول پیدا می کنند، احتمالاً همیشه کسی هست که تصمیم نهایی را می گیرد. تمرین ارتباط حرفه ای مؤثر با ویراستاران، به شما در چاپ مقاله کمک خواهد کرد و در جنبه های دیگری از شغل علمی تان نیز به شما یاری می رساند.

مترجم از آقای آرش صال مصلحیان برای کمک در بهبود ترجمه تشکر می نماید.

*کارشناس ارشد مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد

برای مثال احتمالاً آن چه در ادامه می آید شما را به جایی نخواهد رساند: «من و نویسندگان همکارم با گزارش داور موافق نیستیم و از شما می خواهیم که در تصمیم خود تجدیدنظر کنید^۸». البته شما با داور موافق نیستید. چیزی که الان نیاز دارید، نظر نیست، حقایق هستند. تا می توانید به ویراستار حقایق را ارائه دهید، مثل زیر:

الف) این جا استدلالی وجود دارد که نشان می دهد اثبات قضیه ۶ به واقع درست است.

ب) داور ادعا می کند که نتیجه اصلی [۱۲] کم اهمیت است. بر اساس جستجوی گوگل اسکولار تا کنون بیش از ۱۵۰۰ بار به [۱۲] ارجاع داده شده است.

ج) داور ادعا می کند که نتیجه اصلی ما قبلاً در [۲۱] آمده است. این درست نیست. فرض های ما خیلی ضعیف تر هستند.

هر چه حقایق بیشتری ارائه دهید، شانس بیشتری دارید تا توجه ویراستار را جلب کنید. رد کردن سخت است. هر چند که من مدت زمان زیادی را صرف رد مقالات می کنم، می توانم به شما گنجی بایگانی ای را نشان بدهم که با نامه های رد آثار خودم سوراخ سوراخ شده. هر نویسنده حق دارد درباره تصمیمی که در مورد مقاله اش گرفته شده سؤال پرسد. گرچه هیچ آماری در دست ندارم ولی حدس می زنم که شانس تغییر تصمیم ویراستار بالا نیست. این بدان معنی نیست که نباید تلاش کنید. انتظار نداشته باشید که با رد و بدل کردن ایمیل برای مدتی طولانی، درخواست تجدیدنظر شما به نتیجه برسد. اکثر ویراستاران برای این کار وقت ندارند. اگر ویراستار پاسخ می دهد و صریحاً استدلال شما را رد می کند و روی تصمیم خود پافشاری می کند، رهاش کنید و بگذرید. ایمیلی دیگر شبیه ایمیل اول شما، احتمالاً جوابی تقریباً شبیه جواب اولی را خواهد گرفت. به خاطر داشته باشید که ممکن است بخواهید دوباره با این ویراستار تماس بگیرید و بنابراین بهتر است باب مراوده او با شما باز باشد. اگر قصد دارید این کار را انجام دهید، سعی کنید یادداشتی با حال خوش ارسال کنید: «هرچند با تصمیم شما موافق نیستیم، به نظر مجله احترام می گذاریم و از وقتی که گذاشتید سپاسگزاریم^۹. ...»

نسخه پیش چاپ را بخوانید

توضیحات بیشتر درباره اصلاح مقاله. نسخه نهایی مقاله شما باید همان نسخه تأیید شده توسط داوران به همراه تغییرات مختلف آن باشد، که در نهایت به تأیید ویراستار نیز رسیده باشد. اگر شما پذیرشی داشته باشید که تغییرات بسیار جزئی نیاز دارد، این به معنای داشتن چراغ سبزی برای نگارش مجدد کل مقاله نیست. اگر این کار را بکنید، ویراستار احتمالاً آن را به منظور تأیید، برای داور ارسال خواهد کرد که فرایند را به وضوح به تأخیر می اندازد. نسخه

^۸My coauthors and I disagree with the report of the referee and ask you to reconsider your decision.
^۹While we disagree with your decision, we respect the opinion of the journal and thank you for your time

طبق مصوبه شورای اجرایی انجمن مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲:
کلیه فارغ التحصیلان دکتری ریاضی، به مدت یک سال پس از فارغ التحصیلی، توسط انجمن ریاضی ایران، به عضویت پیوسته در خواهند آمد.